

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomant: Alena Chaloupková

Téma a rozsah práce: Environmentální migrace a právní instrumenty jejího předcházení v České republice

Předložená práce má celkový rozsah 113 stran, z toho cca 80 stran vlastního textu. Výklad je, kromě úvodu a závěru, rozdělen do šesti částí. První dvě se zabývají obecnými otázkami environmentální migrace a jejími formami v České republice. Další tři se postupně věnují příčinám environmentální migrace relevantním pro Českou republiku: změně klimatu, rozvojovým projektům a průmyslovým haváriím a znečištění. Šestá, resp. dle číslování sedmá část práce se zaměřuje na obecné nástroje ochrany obyvatelstva při mimořádných situacích. Práci doplňují seznamy použitých zdrojů a zkratk, deset příloh a povinné součásti (anglické shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 4. června 2017

Aktuálnost (novost) tématu: Téma, které si autorka pro svou práci zvolila, je bezpochyby možné označit za nové a aktuální. Problematice environmentální migrace je v české odborné literatuře věnována pozornost již několik let (byť v literatuře právní jen v omezené míře) a objevuje se i jako téma studentských kvalifikačních prací. Pokud je mi však známo, dosud nikdo právní aspekty tohoto tématu nenahlížel specificky českou optikou. Autorka se navíc zaměřuje na prevenci environmentální migrace, což také není v odborných pracích obvyklé (většina prací se zaměřuje až na situaci po zahájení přesunu, resp. při usazování migrantů na novém místě). Autorku je tedy třeba za volbu tématu pochválit.

Náročnost tématu: Ve srovnání s obecným tématem environmentální migrace, u něhož se autoři zpravidla zaměřují na migraci přeshraniční, která je právně nejzajímavější, je autorkou zvolené dílčí téma na jednu stranu jednodušší, na druhou však složitější. Jednodušší je proto, že možné formy environmentální migrace jsou v České republice relativně jasně ohraničené a relevantní právní úprava, jakkoli nedokonalá, umožňuje řešit naprostou většinu otázek, jež v souvislosti s nimi vyvstávají. Složitější je proto, že autorka mohla jen v omezené míře spoléhat na pomoc odborné právní literatury, neboť ta se zpravidla zaměřuje na mezinárodní kontext tématu, a pokud už se věnuje národní právní úpravě, nečiní tak ve vztahu k České republice. Vzhledem k rozsáhlosti a míře samostatnosti, která je pro jeho kvalitní zpracování nezbytná, hodnotím téma jako náročné.

Hodnocení práce: Předloženou diplomovou práci hodnotím jako nadprůměrnou, a to jak po stránce formální, tak obsahové. Z hlediska formálního oceňuji zejména velmi dobrou grafickou úpravu práce a bezchybné odkazy na použité zdroje. V práci se prakticky nevyskytují překlepy a chyby z nepozornosti, použitý styl je odborný a přitom velmi čtivý. Struktura práce je srozumitelná, jednotlivé části jsou provázány a logicky na sebe navazují. Samotný výklad je komplexní, velmi informačně bohatý a neopomíjí žádný z podstatných aspektů tématu. Vhodné je zařazení příloh, které dobře ilustrují výklad. Autorce by snad bylo možné vytknout popisnost některých pasáží bez zřejmé souvislosti s tématem environmentální migrace (jedná se zejména o kapitoly, v nichž autorka popisuje platnou právní úpravu vyvlastnění, těžby, prevence závažných havárií, jaderné bezpečnosti či ochrany ovzduší). Je však třeba si uvědomit, že aspekt prevence, na nějž se autorka zaměřuje, prakticky neumožňuje se popisu dílčích (a velmi rozmanitých, jako samy formy

environmentální migrace, jež v ČR přicházejí v úvahu) právních úprav vyhnout. Domnívám se, že zpracování těchto kapitol muselo být pro autorku vůbec nejtěžší částí práce: vzhledem k tomu, že cílem jednotlivých právních předpisů je chránit určitou složku, resp. regulovat určitou, pro životní prostředí potenciálně škodlivou činnost, je vlastně každý z těchto právních předpisů jako celek nástrojem prevence environmentální migrace. Bylo tedy třeba tyto právní předpisy nastudovat a vybrat z nich to podstatné pro téma práce, což jistě nebylo jednoduché. Autorce tak lze popisnost a do jisté míry přehledový charakter některých částí práce odpustit, a to tím spíše, že každou z těchto popisných pasáží doplňuje kapitolou nazvanou „Zhodnocení“, v níž relevantní právní úpravu hodnotí v kontextu environmentální migrace. Samostatnou poznámku si zaslouží práce se zdroji: autorka používá více než sto šedesát různých zdrojů primárního i sekundárního charakteru, což je množství v diplomové práci nevídané. Oceňuji zejména její snahu o nalezení a prostudování relevantních strategických dokumentů, což jsou v České republice stěžejní zdroje z hlediska identifikace rizik, jež do budoucna mohou vyvolat přesuny významnějšího počtu osob. Obdobně je třeba vyzdvihnout způsob, jímž autorka využívá poznámek pod čarou, tedy nejen pro uvádění odkazů na zdroje, ale též pro doplnění a rozvinutí výkladu (celkový počet poznámek pod čarou dosahuje vysokého čísla 302). Výborně je zpracován závěr práce, který srozumitelným způsobem shrnuje nejvýznamnější autorčina zjištění a přináší její návrhy a doporučení (nejen) *de lege ferenda*.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **výborně**.

Otázka k zodpovězení při obhajobě:

Role územních samospráv při prevenci environmentální migrace.

V Ústí nad Labem dne 23. června 2017

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce